U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Hubáčka a soudců JUDr. Elišky Cihlářové a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobkyně: **A. T. H.,** zastoupena JUDr. Janou Kuřátkovou, advokátkou se sídlem Polní 92, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 12. 2. 2014, č. j. 41 Az 14/2013 - 60,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Ustanovené zástupkyni žalobkyně - advokátce JUDr. Janě Kuřátkové - **se určuje** na odměně za zastupování a na náhradě hotových výdajů částka 4.114 Kč, která jí bude zaplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í:

Krajský soud v Brně (dále také „krajský soud“) napadeným rozsudkem ze dne 12. 2. 2014, č. j. 41 Az 14/2013 - 60, zamítl žalobu podanou žalobkyní A. T. H. (dále jen „stěžovatelka“) proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 29. 5. 2013, č. j. OAM-142/ZA-ZA04-ZA04-2013, kterým bylo rozhodnuto tak, že se zamítá jako zjevně nedůvodná žádost stěžovatelky o udělení mezinárodní ochrany podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Proti tomuto rozsudku krajského soudu podala stěžovatelka kasační stížnost, kterou opřela o důvody uvedené v ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

Stěžovatelka především uvádí, že její kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje její vlastní zájem (§ 104a s. ř. s.). Je tomu tak proto, že krajský soud zásadně pochybil a jeho pochybení mohlo mít dopad do jejího hmotně právního postavení. Přesah vlastních zájmů spatřuje ve vyřešení otázky, zdali absence legálních nástrojů ochrany před

hrozícím či trvajícím domácím násilí ve státě původu, je některým ze zákonných důvodů k poskytnutí mezinárodní ochrany. Konečně pak spatřuje přesah přijatelnosti nad vlastními zájmy i v otázce přípustnosti extenzivního výkladu ust. § 71 odst. 2 s. ř. s. podaného krajským soudem, který žalobní bod definuje jako podrobné skutkové vylíčení rozhodujících skutečností v zákonné lhůtě určené pro podání žaloby.

O udělení mezinárodní ochrany požádala z toho důvodu, že v oblasti kde žila, byli povětšinou muslimové a jeden z nich si ji chtěl vzít za ženu, s čímž nesouhlasila. Kvůli odmítnutí nabídky k sňatku však měla celá její rodina potíže. Onen muž jim vyhrožoval a jí osobně stále obtěžoval a terorizoval. Na jeho výhružky reagovala tak, že kontaktovala policii, ale ta byla hodně nečinná.

Ačkoliv později uvedla důvody, které jí především vedly k opuštění země původu, aktuální zůstaly i její výtky ohledně nedostatečného splnění povinnosti správního orgánu v tom směru, aby zkoumal, zda země původu, resp. její státní orgány tolerují či netolerují případné násilí páchané na ženách. Správní orgán sice vyšel z jakési informace Ministerstva zahraničních věcí ze dne 16. 5. 2012, Zprávy o zemi CORI- Amharové z ledna 2010 a Info banky ČTK, ale neuvedl k jakým konkrétním skutkovým zjištěním na základě těchto materiál dospěl. Vzhledem k tomu, že z napadeného rozhodnutí ani nevyplývá, že jde o aktuální informace, je rozhodnutí správního orgánu z tohoto důvodu nepřezkoumatelné. Se zřetelem k tomu, že ani krajský soud k této námitce při svém rozhodování nepřihlédl a nevypořádal se s ní, je nepřezkoumatelný i rozsudek správního soudu. Situace v Etiopii přitom není zcela bezproblémová. Z řady dostupných materiálů vyplývá, že domácí násilí zůstává zásadním problémem v Etiopii. Podle Informace Ministerstva zahraničních věcí USA ženy a dívky v Etiopii čelí denně násilí založeném na jejich pohlaví. Obdobně i lidsko právní organizace African Rights Monitor uvádí, že znásilnění a domácí násilí je v Etiopii naprosto běžné. Děje se tak přesto, že etiopský federální trestní zákoník výslovně zakazuje ženské obřízky, domácí násilí, znásilnění mimo manželství, únosy za účelem uzavření manželství, apod. Tyto trestné činy však nejsou ze strany státu prakticky vůbec postihovány a znalost federálního práva u místních autorit není běžná. Poškozené ženy jsou tak dle citované zprávy ponechány prakticky bez právní a soudní ochrany. Policisté často oběti násilí posílají domů s tím, aby se s agresory udobřily a obdobně tak činí i tamní soudci. Strach stěžovatelky o život a z újmy na zdraví je proto oprávněný a byl zde předpoklad k udělení některé z forem mezinárodní ochrany.

V doplnění žaloby ze dne 8. 11. 2013 stěžovatelka uvedla, že hlavním důvodem jejího odchodu z Etiopie byla, vedle důvodů uvedených shora, především její spolupráce se stranou bojující za práva etnické skupiny Oromo. Tento důvod se však v průběhu pohovoru před Ministerstvem vnitra obávala správnímu orgánu sdělit, jelikož byl u pohovoru přítomen tlumočník, o němž neměla informace a nevěděla, zda by jí nehrozilo pronásledování i v České republice, kdyby se dozvěděl o jejich aktivitách v zemi původu. Je jí totiž známo, že jiné osoby spolupracující s její stranou byly v zahraničí také pronásledovány. Dne 11. 2. 2014 žalobu doplnila o odůvodnění toho, proč neuvedla správnímu orgánu skutečnosti, kvůli kterým se především obává návratu do země původu (kvůli obavám z tlumočníka, který je také státní příslušník Etiopie). Bod 198 Příručky UNHRC k postupům pro určování právního postavení uprchlíků takový strach nebo nedostatek důvěry v tlumočníky pocházející ze země původu žadatelů připouštějí (může

být důvodem pro neuvedení všech obav z návratu do země původu při předběžných pohovorech). To byl také její případ. Vzhledem k tomu že neměla důvěru v přítomného tlumočníka, nesdělila správnímu orgánu skutečnosti, pro které se obává návratu do země původu. Je tomu tak i proto, že správní orgán nevedl řízení tak, aby v ní probudil dostatečnou důvěru a ta mu popravdě sdělila, jaké hlavní důvody jí vedly k opuštění země původu. Správní orgán vyšel i z vadných skutkových závěrů, když jí považoval za zástupkyni amharské národnosti a vedl s ní pohovor v amharském jazyce za přítomnosti tlumočníka z jazyka amharského. Během ústního projednání žaloby u Krajského soudu v Brně však vyplynulo, že je ve skutečnosti národnosti oromské a mluví rodným jazykem oromským. Amharština, jež se používá v rámci školní výuky po celé Etiopii, kterou však nedokončila, je jazykem foneticky podobným, ale co se týče písemného projevu, užívá zcela jiné znaky než oromština. To ostatně znemožnilo tlumočníkovi překlad psaného textu z jazyka oromského do jazyka amharského, resp. českého.

Krajský soud pochybil i tím, když s odkazem na ust. § 71 odst. 2 s. ř. s., odmítl její tvrzení o pronásledování z důvodů politických a o obavě vrátit se z toho důvodu na území Etiopie. Lhůta pro podání žaloby uplynula dne 31. 7. 2013 a žalobkyně rozšířila, resp. změnila žalobní body až podáním ze dne 7. 11. 2013. Žaloba však byla podle článku III. podána i proto, že si žalovaný nezjistil všechny rozhodné skutečnosti svědčící v její prospěch a že nevyšel ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu věci. Nové skutečnosti ohledně její opoziční politické činnosti tak nelze chápat jako uvedení zcela nového žalobního bodu, ale jako doplnění stávajícího, v zákonné lhůtě, byť v obecné rovině, dříve uvedeného. Extenzivní výklad ust. § 71 odst. 2 s. ř. s. užitý krajským soudem není správný. Je tomu tak i proto, že není spravedlivé po ní požadovat, když disponuje toliko nedokončeným základním vzděláním, neovládá žádný jazyk, kterým by se mohla v České republice domluvit, aby ve své žalobě, resp. v zákonné lhůtě 15 dnů od doručení rozhodnutí správního orgánu, uvedla vše, na čem staví svou obranu. Právní zástupce z řad advokátů jí byl přitom ustanoven až usnesením Krajského soudu v Brně dne 19. 9. 2013, tedy necelé dva měsíce po té, co jí dle správního soudu uplynula lhůta proto, aby své podání doplnila o nové skutečnosti.

Stěžovatelka z uvedených důvodů navrhuje, když krajský soud pro výše namítané vady nezrušil napadené rozhodnutí správního orgánu, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 12. 2. 2014, č. j. 41 Az 14/2013 – 60, a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud se ve smyslu § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle tohoto ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Výklad zákonného pojmu „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaném pod č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech:

1) Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu.*

2) Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně.* Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.

3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikatorní odklon*, t. j. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.

4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele.*

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřijatelná.

Ze soudního spisu vyplývá, že stěžovatelce bylo doručeno žalobou napadené správní rozhodnutí ze dne 29. 5. 2013, č. j. OAM-142/ZA-ZA04-ZA04-2013, dne 31. 5. 2013 a že žaloba stěžovatelky proti tomuto rozhodnutí byla včas předána k poštovní přepravě dne 11. 6. 2013 (žaloba mohla být předána k poštovní přepravě nejpozději dne 17. 6. 2013). Krajskému soudu v Brně byla žaloba doručena dne 12. 6. 2013, z jejíhož obsahu, resp. žalobních bodů je patrno, že se správní orgán měl zabývat použitím imperativního pravidla non–refoulement., nedostatečnou ochranou osob poskytovanou vnitrostátními orgány zejména ženám a otázkou, zda jí v případě návratu do Etiopie nehrozí pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu nebo skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu. Jiné výhrady v žalobě nebyly vzneseny. Usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 19. 9. 2013, č. j. 41 Az 14/2013 – 30, byla stěžovatelce ustanovena zástupkyní JUDr. Jana Kuřátková, advokátka (toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 30. 9. 2013). Dne 8. 11. 2013 bylo Krajskému soudu v Brně doručeno doplnění žaloby stěžovatelky, v němž poprvé namítá, že důvodem k odjezdu z Etiopie byla její spolupráce se stranou bojující za práva etnické skupiny Oromo. Tento důvod se však v průběhu pohovoru obávala správnímu orgánu sdělit, jelikož byl u pohovoru přítomen tlumočník, o němž neměla informace a nevěděla, zda by jí nehrozilo pronásledování i v České republice, kdyby se dozvěděl o jejich aktivitách v zemi původu. Je jí totiž známo, že jiné osoby spolupracující s její stranou byly v zahraničí také pronásledovány. V dalším podání, které bylo doručeno krajskému soudu dne 11. 2. 2014, tedy bezprostředně před nařízeným jednáním na 12. 2. 2014, tuto skutečnost ještě blíže ji objasnila. Stěžovatelka u nařízeného jednání dne 12. 2. 2014 před Krajským soudem v Brně znovu zopakovala, že důvody pro opuštění Etiopie a podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany jsou politické. Byla členkou protivládní strany a na území Etiopie byla 2 měsíce vězněna; takto byl vězněn po dobu 2 měsíců i její bratr, který však v době, kdy odlétala z Etiopie, v zemi původu zůstal. U ústního jednání vysloveně uvedla, že se skutečně seznámila v Etiopii s mužem – muslimem, který si ji chtěl vzít za ženu, toto však odmítla a pak s tím měla určité problémy. Tato skutečnost ale nebyla důvodem opuštění Etiopie a podání žádosti o mezinárodní ochranu v České republice.

Stěžovatelka v kasační stížnosti především namítá, že v Etiopii absentují legální nástroje ochrany žen před hrozícím či trvajícím domácím násilí, a vzniká proto otázka, zda tento stav nenaplňuje některý ze zákonných důvodů k poskytnutí mezinárodní ochrany.

Ze spisu je patrno, že stěžovatelka uváděla v žádosti o udělení mezinárodní ochrany i v pohovoru, který byl s ní veden v jazyce, jež si zvolila (amharština), důvody vycestování z Etiopie. Nejprve odmítla sňatek s mužem, který byl muslimem, neboť ona a celá její rodina jsou křesťané. Následně tento muž začal být nepříjemný a poněkud násilnický. Když odcházela z práce, čekal na ní na ulici a přicházel i do její rodiny, kde také vyhrožoval. Tuto skutečnost nahlásila policii, která pak přijela i do její rodiny. Vzhledem k tomu, že tam uvedeného muže již nezastihla, ale zase odjela. Za této situace se proto rozhodla řešit uvedené problémy odchodem ze země původu, neboť vyloučila možnost přestěhovat se v rámci Etiopie (uvedený muž by jí mohl najít a z toho měla obavy).

Stěžovatelka tedy za jediný důvod odchodu z vlasti uvedla nepříjemnosti a obtíže s mužem v zemi původu, který si ji chtěl vzít za ženu, což odmítala z důvodu jejich rozdílného náboženství.

Z uvedeného ale vyplývá, že nešlo o závažné násilnické protiprávní jednání, kde by došlo k fyzickému napadení a ublížení na zdraví jako spíše o nepříjemné obtěžování stěžovatelky oním mužem po dobu asi 6 měsíců. Stěžovatelka se také obrátila na příslušný státní orgán, kterým byla policie, jež se dostavila až na místo samé, kde však již tohoto muže nezastihla. To se ovšem stává i v demokraticky vyspělých státech, že pachatel protiprávního jednání opustí místo činu. Kompetentní státní orgán tedy stěžovatelce neodmítl pomoc. Stěžovatelka se však rozhodla situaci řešit odchodem ze země původu, namísto toho, aby policii znovu žádala o pomoc a ochranu.

Zde je třeba odkázat na judikaturu správních soudů k otázce pronásledování a obav z případných výhružek ze strany soukromých osob. K této otázce se již vyjádřil např. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 – 48, dostupný na www.nsoud.cz, podle něhož *„Skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle ust. § 12 zákona č. 325/1999 Sb.. o azylu, ve znění zákona č, 2/2002 Sb. tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původce dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny“* (srov. též rozsudky ze dne 27. 8. 2003, č. j. 4 Azs 7/2003 – 60, ze dne 18. 12. 2003, č. j. 4 Azs 38/2003 – 36, nebo obdobně ze dne 18. 12. 2003, č. j. 6 Azs 45/2003 – 49, všechny dostupné na www.nssoud.cz).

Stěžovatelka v kasační stížnosti rovněž namítla, že v doplnění žaloby ze dne 8. 11. 2013 uvedla, že hlavním důvodem jejího odchodu z Etiopie byla vedle důvodů uvedených shora, především její spolupráce se stranou bojující za práva etnické skupiny Oromo. Tento důvod se však v průběhu pohovoru před Ministerstvem vnitra obávala správnímu orgánu sdělit. U pohovoru byl totiž přítomen tlumočník, o němž neměla informace a nevěděla, zda by jí nehrozilo pronásledování i v České republice, kdyby se dozvěděl o jejich aktivitách v zemi jejího původu. Je jí známo, že jiné osoby spolupracující s její stranou byly v zahraničí také pronásledovány. Dne 11. 2. 2014 žalobu doplnila o odůvodnění toho, proč neuvedla správnímu orgánu skutečnosti, kvůli kterým se především obává návratu do země původu (kvůli obavám z tlumočníka, který je také státní příslušník Etiopie).

Krajský soud v Brně k tvrzení stěžovatelky o pronásledování z důvodu politických a o obavách vrátit se z tohoto důvodu na území Etiopie zaujal stanovisko, že toto tvrzení považuje za vysloveně účelové. Pokud stěžovatelka pravdu neřekla kvůli přítomnosti tlumočníka, který byl také státním příslušníkem Etiopie, jde o smyšlený důvod. Krajský soud ve věci také ustanovil tlumočníka z jazyka amharského, ale jiného, než který tlumočil v průběhu správního řízení a než kterého chtěla samotná stěžovatelka (k němu má důvěru a před tímto tlumočníkem u soudního jednání bez obav vylíčila důvody opuštění Etiopie). Uvedla-li by totiž stěžovatelka již v podané žalobě skutečnosti, které později, po uplynutí doby více než 5 měsíců, tvrdila v podání ze dne 7. 11. 2013, vrhalo by to na celou situaci zcela jiné „světlo“ (v podané žalobě stěžovatelka nesdělila žádné nové skutečnosti oproti žádosti o udělení mezinárodní ochrany a obsahu pohovoru). Navíc podle ust. § 71 odst. 2 s. ř. s. žalobce může kdykoli za řízení žalobní body omezit. Rozšířit žalobu na dosud nenapadené výroky rozhodnutí, nebo ji rozšířit o další žalobní body, pak může jen ve lhůtě pro podání žaloby. Lhůta pro podání žaloby uplynula 31. 7. 2013 (správně dne 17. 6. 2013) a stěžovatelka rozšířila resp. změnila žalobní body až podáním ze dne 7. 11. 2013, doručeným dne 8. 11. 2013 krajskému soudu. Krajský soud proto nemůže ani z těchto důvodů přihlížet k těmto novým žalobním bodům.

Zde je třeba odkázat na judikaturu správních soudů k otázce rozšíření žaloby na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo o další žalobní body podle ustanovení § 71 odst. 2 s. ř. s., které stanoví, že tak žalobce může učinit jen ve lhůtě pro podání žaloby. K této otázce se již vyjádřil Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 23. 10. 2003, č. j. 2 Azs 9/2003 – 40, dostupném na www.nssoud.cz, když vyslovil, že: „*V důsledku přísné dispoziční zásady v řízení o žalobách proti rozhodnutím správního orgánu musí žaloba obsahovat žalobní body, z nichž musí být patrno, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné [§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Přitom zákon stanoví, že žaloba musí vždy obsahovat alespoň jeden žalobní bod (viz věta druhá ustanovení § 71 odst. 2 s. ř. s.). Pokud žádný žalobní bod neobsahuje, může být tento nedostatek podmínek řízení odstraněn, a to ve lhůtě pro podání žaloby, jak vyplývá z ustanovení § 71 odst. 2 s. ř. s. Není však dána zákonná povinnost soudu v těchto případech vždy vyzývat žalobce k odstranění těchto vad ve smyslu ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s., neboť takto široce pojímaná povinnost soudu by zjevně odporovala zmíněné zásadě dispoziční a rovněž zásadě koncentrace řízení, v souladu s nimiž je tento typ řízení koncipován.*“ Totéž pak vyplývá i z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2004, č. j. 4 Azs 3/2004 – 48, rovněž dostupného na www.nsoud.cz).

Vzhledem k tomu, že lhůta k podání žaloby stěžovatelce uplynula dnem 17. 6. 2013 a že žaloba proti správnímu rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 29. 5. 2013, č. j. OAM-142/ZA-ZA04-ZA04-2013, neobsahovala žádný žalobní bod, v něm by stěžovatelka tvrdila, že hlavním důvodem jejího odchodu z Etiopie byla především její spolupráce se stranou bojující za práva etnické skupiny Oromo, je první uplatnění tohoto žalobního bodu v podání ze dne 7. 11. 2013 (doručeným Krajskému soudu v Brně dne 8. 11. 2013) opožděné.

Nejvyšší správní soud ve shodě s krajským soudem však považuje za zcela účelové tvrzení stěžovatelky, že se při pohovoru obávala sdělit správnímu orgánu shora uvedený

důvod, jelikož byl u pohovoru přítomen tlumočník, o němž neměla informace a nevěděla, zda by jí nehrozilo pronásledování i v České republice, kdyby se dozvěděl o jejich aktivitách v zemi jejího původu. Je tomu tak proto, že stěžovatelka jak při sepisování žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 7. 5. 2013, tak při pohovoru konaného téhož dne, uvedla jediný důvod opuštění země původu, kterým byly nepříjemnosti spojené s obtěžováním a vyhrožováním ze strany muže, který si ji chtěl vzít za ženu a jehož odmítla. Učinila tak přesto, že byla poučena o tom, že musí mluvit pravdu a uvést všechny důvody, které ji přiměly opustit zemi původu. Přes tyto skutečnosti však po dlouhé době uvedla v podání ze dne 7. 11. 2013 další důvod odchodu ze země původu. Zjevná rozpornost tvrzení stěžovatelky je zřejmá i pokud jde tlumočníky z amharštiny, z nichž jeden z nich měl být příčinou toho, že se údajně obávala sdělit správnímu orgánu pravý důvod opuštění země původu. Tak ze správního spisu je zřejmé, že byl ustanoven tlumočníkem G. B. T., který složil slib tlumočníka a poté tlumočil při sepisování prohlášení o jazyce, čestného prohlášení o totožnosti, souhlasu s pořízením fotografie, žádosti o udělení mezinárodní ochrany, protokolu o pohovoru, protokolu o seznámení se s podklady rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany a protokolu o předání správního rozhodnutí. Přestože stěžovatelka prohlásila při doplnění žaloby v podání ze dne 7. 11. 2013, že je v kontaktu s tlumočníkem z amharštiny A. K., k němuž má důvěru a nemusí se obávat pronásledování v České republice, nevznesla žádné námitky proti ustanovení G. B. T. tlumočníkem (usnesení ze dne 29. 11. 2013), kterému patrně dříve nevěřila. Posledně jmenovaný tlumočník tlumočil i při jednání dne 12. 2. 2014 a ani zde proti němu stěžovatelka nevznesla žádné námitky. Ostatně, stěžovatelka před ním bez problémů a obav vypovídala o „skutečných a hlavních důvodech odchodu z vlasti“. Z výše uvedeného je proto nutno uzavřít, že tvrzení stěžovatelky je vnitřně rozporné a důvod, který jí měl bránit ve sdělení všech rozhodných skutečností správnímu orgánu, je zřejmě účelový.

Stěžovatelka v kasační stížnosti namítla i to, že krajský soud nepostřehl podání její žaloby proti správnímu rozhodnutí i z důvodu nezjištění všech rozhodných skutečností svědčících v její prospěch správním orgánem a z toho důvodu, že správní orgán nevyšel ani ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu věci (čl. III.). Nové skutečnosti ohledně její opoziční politické činnosti proto nelze chápat jako uvedení zcela nového žalobního bodu, ale jako doplnění stávajícího žalobního bodu uvedeného, byť v obecné rovině, již dříve v zákonné lhůtě. Výklad ust. § 71 odst. 2 s. ř. s. užitý krajským soudem proto není správný a ani spravedlivý. Je tomu tak proto, že stěžovatelka disponuje toliko nedokončeným základním vzděláním, neovládá žádný jazyk, kterým by se mohla v České republice domluvit tak, aby ve své žalobě, resp. v zákonné lhůtě 15 dnů od doručení rozhodnutí správního orgánu, uvedla vše, na čem staví svou obranu. Právní zástupce z řad advokátů jí byl ustanoven až usnesením Krajského soudu v Brně dne 19. 9. 2013, tedy necelé dva měsíce po té, co jí podle správního soudu uplynula lhůta k tomu, aby své podání doplnila o nové skutečnosti.

V prvé řadě je nutno odkázat na již uvedenou judikaturu správních soudů k otázce rozšíření žaloby na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo o další žalobní body podle ust. § 71 odst. 2 s. ř. s., které stanoví, že tak žalobce může učinit jen ve lhůtě pro podání žaloby i na již vyslovený závěr, že první uplatnění žalobního bodu stěžovatelkou o svém pronásledování v zemi původu, což učinila až v podání ze dne 7. 11. 2013 (doručeným Krajskému soudu v Brně dne 8. 11. 2013) je opožděné.

Je skutečností, že stěžovatelka namítá v čl. III. podané žaloby, že správní orgán nevyšel ze spolehlivě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a nevedl řízení tak, aby posílil její důvěru ve správnost rozhodování (§ 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů) a že správní orgán nezjistil všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i neprospěch toho, komu má být povinnost uložena (§ 50 odst. 2, 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů).

I zde je třeba odkázat na judikaturu správních soudů k otázce konkrétnosti žalobních bodů. Tak např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2008, č. j. 8 Afs 91/2007- 407, dostupný na www.nssoud.cz, vyslovil právní názor, že*: „Namítá-li žalobce ve správní žalobě, že „správce daně porušil zásady daňového řízení", je takový žalobní bod [§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.] nekonkrétní a bezobsažný. Zákon neumožňuje, aby žalobce v dalších fázích řízení před správním soudem a po uplynutí lhůty pro podání žaloby, například při jednání soudu, tomuto nekonkrétnímu bodu přiřazoval zcela konkrétní námitku, do té doby na soud nevznesenou".*

Žalobní bod týkající se uvedených požadavků správního řízení je příliš obecný. Zákon neumožňuje, aby pod zcela nekonkrétní a bezobsažný žalobní bod [„správní orgán nevyšel ze spolehlivě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a nevedl řízení tak, aby posílil důvěru ve správnost rozhodování (§ 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů), a že správní orgán nezjistil všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i neprospěch toho, komu má být povinnost uložena (§ 50 odst. 2, 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů)"], mohla stěžovatelka jako žalobkyně v rámci řízení před správním soudem po uplynutí lhůty k rozšíření žaloby o další žalobní body následně doplňovat libovolný počet dalších skutečností. Pokud s postupem správního orgánu stěžovatelka nesouhlasila, měla proti němu brojit již v žalobě v zákonem stanovené lhůtě, a ne až v podání ze dne 7. 11. 2013. To by vedlo k tomu, že by žaloba byla pouze formální náležitostí pro řízení před soudem a veškeré rozhodné skutečnosti by žalobci předkládali až při jednání.

Nové tvrzení stěžovatelky ohledně její opoziční politické činnosti lze proto chápat jako první uvedení zcela nového žalobního bodu, ale uplatněného až po lhůtě stanovené zákonem, a nikoliv jako doplnění a rozvíjení stávajícího žalobního bodu uvedeného, byť v obecné rovině, již dříve v zákonné lhůtě.

Relevantní nejsou ani námitky stěžovatelky ohledně nedostatku vzdělání, neznalosti cizího jazyka a absence jakékoliv právní pomoci.

Zákonnou podmínkou žalobního řízení není zastoupení žalobce advokátem a pokud stěžovatelka byla schopna, byť za pomoci jiné osoby, vyhotovit a podepsat žalobu v tom znění, v jakém byla podána ke Krajskému soudu v Brně, byla jistě sto v ní uvést i žalobní bod ohledně tvrzeného odchodu ze země původu z politických důvodů, aby se jím mohl věcně zabývat i krajský soud.

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje tedy dostatečnou odpověď na všechny námitky podávané v kasační stížnosti a krajský soud při

svém rozhodování postupoval ve smyslu této judikatury. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky.

Ze všech výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost stěžovatelky nepřijatelnou, a proto ji odmítl (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

Výrok o nákladech řízení se opírá o ust. § 60 odst. 3 věta první s. ř. s. za použití ust. § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut.

Stěžovatelce byla usnesením krajského soudu ze dne 19. 9. 2013, č. j. 41 Az 14/2013 - 30, ustanovena zástupkyní advokátka JUDr. Jana Kuřátková. Podle § 35 odst. 8 s. ř. s. platí v takovém případě odměnu advokáta včetně hotových výdajů stát. Podle ust. § 7 a ust. § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, s přihlédnutím k ust. § 11 odst. 1 písm. d) téže vyhlášky, náleží ustanovené advokátce odměna za jeden úkon právní služby (doplnění kasační stížnosti ze dne 19. 3. 2014) v částce 3.100 Kč, a podle § 13 odst. 3 citované vyhlášky i náhrada hotových výdajů v částce 300 Kč, celkem tedy částka 3.400 Kč. Jelikož zástupkyní stěžovatelky je advokátka, která je plátkyní daně z přidané hodnoty, zvyšuje se částka 3.400 Kč o částku, která odpovídá příslušné sazbě daně, jež činí 21 %, tj. o částku 714 Kč. Celková částka 4.114 Kč bude zástupkyni stěžovatelky vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. dubna 2014

JUDr. Jaroslav Hubáček
předseda senátu